

TosfosInEnglish.com

And one can say; that that the גמרא there agrees with the אימא here that כל החוזר ידו על התחתונה of משנה רב indeed agrees with our רב.

offers an alternate resolution to the contradiction:

אי נמי כיון דתנא לה תנא גבי הלכתא פסיקתא⁶ -

Or you may also say; since the rule of כל המשנה וכו' was taught by הלכתא פסיקתא -
אם כן סבר התנא דהכי הלכתא דכל המשנה ידו על התחתונה -

Therefore we can assume that the תנא of our משנה assumes that this is the ruling, that כל המשנה ידו על התחתונה -

ונהי דבההיא דכל החוזר אין הלכה -

So granted that regarding the ruling of כל החוזר בו ידו על התחתונה, the גמרא in ב"ק
may agree that this is not the הלכה, since the הלכה is like רב that פועל יכול לחזור בו

מכל מקום ההיא דכל המשנה הויא הלכה⁷ דלא אשכחן אמורא דפליג עליה:

Nevertheless, that ruling of כל המשנה ידו על התחתונה is the valid הלכה, since we do
not find any אמורא which argues on it (as we found regarding the הלכה of כל החוזר בו, where רב argues with it).

Summary

The גמרא in ב"ק (which maintains the הלכה is כל המשנה ידו על התחתונה) can either maintain the הלכה is כל החוזר בו ידו על התחתונה (according to the איבעית אימא), or it can disagree with the ruling of כל החוזר בו.

Thinking it over

How can we explain the differing views of the first answer of תוספות (that if the כל המשנה וכו' is not the הלכה, the הלכה will not necessarily be כל החוזר בו וכו'), and the second answer of תוספות (that even if the הלכה is not כל החוזר בו וכו', nevertheless the הלכה is כל המשנה וכו')?

Therefore the גמרא there (in ב"ק) rightfully states that the rule (of our משנה) that כל החוזר בו ידו על התחתונה is indeed (for [even] רב agrees to that rule).

⁶ The meaning of הלכתא פסיקתא (according to this answer of תוס' [see גבי תוס'] may be that the manner in which the משנה states it, i.e. כל החוזר בו וכו', indicates that the תנא of the משנה is convinced that this is a universally accepted הלכה. [See (also) the end of footnote # 2 regarding the גירסא of the גמרא there in ב"ק.]

⁷ It is this ruling of כל המשנה that is relevant there (see footnote # 1), not the ruling of כל החוזר בו.